

Донченко Наталія Петрівна
заслужений діяч мистецтв України,
професор Київського національного університету
культури і мистецтв
donchenko.nata1@gmail.com;
Мойсеєнко Володимир Олександрович
народний артист України, професор
Київського національного університету
культури і мистецтв

СУЧАСНІ ВИДОВИЩНО-РОЗВАЖАЛЬНІ ШОУ НА ЕСТРАДІ: ДІАПАЗОН ЖАНРІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕЖИСУРИ

Мета роботи. Охарактеризувати особливості комедійних жанрів, проаналізувати їх використання у режисерській роботі над створенням сучасних видовищно-розважальних естрадних шоу. **Методологія** дослідження полягає у застосуванні аналітичного, функціонального, мистецтвознавчого, порівняльного та системного методів дослідження різновидів комедійних жанрів, їх особливостей, принципів втілення у видовищно-розважальному шоу та ролі режисури як цілісного механізму, що інтерпретує художній твір відповідно до його сценічної форми та дослідження видовищно-розважальних шоу на естраді як комплексних форм змішаного комедійного жанру. **Наукова новизна** дослідження полягає у: визначенні критеріїв концептуальності режисерської діяльності у створенні видовищно-розважальних шоу на естраді; обґрунтуванні особливостей професійної майстерності артиста естради; аналізі жанрових ознак сучасних видовищних комедійних шоу на естраді. **Висновки.** У результаті проведеного дослідження можна зробити висновки: по-перше, у сценічному втіленні видовищно-розважального шоу лаконізм та емоційна виразність музики надає режисеру широкі можливості оригінального рішення сценічного твору; по-друге, головними особливостями видовищно-розважального шоу є високе емоційне напруження, ритмічна контрастність розвитку дії, виразне розкриття характеру персонажів; по-третє, діапазон жанрових різновидів комедій дуже широкий – від балаганної комедії, комедії фарсу до "високої" комедії, комедії плаща і шпаги, політичного памфлету; в-четвертих, мистецтво режисури видовищно-розважальних естрадних шоу передбачає об'єднання окремих номерів у єдиний цілісний сценічний твір за допомогою визначеного сценарно-режисерського ходу та застосування авторських прийомів й акцентів, як засобів творчої майстерності, за законами комедійного жанру; останнє, мистецтво режисури сценічного номеру видовищно-розважального шоу на естраді будується на спільній роботі майстра і артиста над образом.

Ключові слова: шоу, видовище, жанр, імпровізація, сценарно-режисерський хід.

Донченко Наталія Петрівна, заслужений діяч мистецтв України, професор Київського національного університету культури і мистецтв; Мойсеєнко Володимир Олександрович, народний артист України, професор Київського національного університету культури і мистецтв

Современные зрелищно-развлекательные шоу на эстраде: диапазон разновидностей и особенности режиссуры

Цель работы – охарактеризовать особенности комедийных жанров, проанализировать их использование в режиссерской работе над созданием современных зрелищно-развлекательных эстрадных шоу. **Методология** исследования заключается в применении аналитического, функционального, искусствоведческого, сравнительного и системного методов исследования разных видов комедийных жанров, их особенностей, принципов воплощения в зрелищно-развлекательном шоу и роли режиссуры как целостного механизма, который интерпретирует художественное произведение относительно к его сценической форме, и исследовании зрелищно-развлекательных шоу на эстраде как комплексных форм смешанного комедийного жанра. **Научная новизна** исследования состоит в определении критериев концептуальности режиссерской деятельности в создании зрелищно-развлекательных шоу на эстраде. В обосновании особенностей профессионального мастерства артиста эстрады и в анализе жанровых признаков современных зрелищных комедийных шоу на эстраде. **Выводы.** В результате проведенного анализа исследования можно сделать следующие выводы: во-первых, в сценическом воплощении зрелищно-развлекательного шоу лаконизм и эмоциональная выразительность музыки дает режиссеру широкие возможности оригинального решения сценического произведения; во-вторых, главными особенностями зрелищно-развлекательного шоу есть высокий эмоциональный накал, ритмическая контрастность развития действия, выразительное раскрытие характера персонажей; в третьих, диапазон жанровых разновидностей комедии очень широкий – от балаганной комедии, комедии фарса до "высокой" комедии, комедии плаща и шпаги, политического памфлета; в четвертых, искусство режиссуры зрелищно-развлекательных эстрадных шоу предусматривает объединение отдельных номеров в единое целостное сценическое произведение с помощью определенного сценарно-режиссерского хода и применения авторских приемов и акцентов, как способов творческой мастерской, по законам комедийного жанра; последнее, искусство режиссуры сценического номера зрелищно-развлекательного шоу на эстраде строится на совместной работе мастера и артиста над образом.

Ключевые слова: шоу, зрелище, режиссер, артист, импровизация, сценарно-режиссерский ход.

Donchenko Natalia, Honoured Artist of Ukraine, professor of directing and dramatic art chair, Kyiv National University of Culture and Arts; Moiseenko Vladimir, People's Artist of Ukraine, professor of directing and stage mass celebrations chair, Kyiv National University of Culture and Arts

Modern Spectacular Entertainment Show on Stage: a Range of Varieties and Characteristics of Direction

Purpose of Article. The purposes of the article are to characterize the features of comedy's genres, to analyse their employment in directing of the modern spectacular and entertaining various shows. **Methodology.** The research methodology

is to apply the analytical, functional, art history, comparative and systematic methods of research in the different kinds of comedy's genres, their characteristics, the principles of their implementation in spectacular and entertaining shows and directing as the integral mechanism. It interprets a work of art in connection with its stage forms. Furthermore, the author studies the spectacular entertainment show as a complex form of mixed comedy's genres. **Scientific novelty.** The scientific novelty of the research is to define the criteria of conceptual directing activities in the creation of spectacular entertainment show on stage and to determine the features of professional skill of performers, and in the analysis of genre features of modern entertainment comedy shows. **Conclusions.** Thus, we could make the following conclusions. First of all, in the scenic embodiment of the spectacular entertainment show, the laconism and emotional expressiveness of the music give an opportunity to the director of the original decision making on stage work. Secondly, the main features of entertainment show are high emotional intensity, rhythmic contrast of the action, the expressive nature of the characters. Thirdly, a range of genre varieties of comedy is very broad from farcical comedy, slapstick comedy to "high" comedy, comedy of cloak and sword, the political pamphlet. Fourthly, the art of directing of spectacular and entertaining variety shows aims at integrating separate performances in a single united stage work by the specific scenario-directing approach and techniques. The art of directing of a performance of entertainment show is based on the cooperation between a master and an actor.

Keywords: show, performance, comedy, farce, burlesque, parody, slapstick, musical, director, actor, improvisation, scriptwriting and directing approach.

Історія сценічного мистецтва – велика скарбниця лицедійства різноманітних видовищ, які відтворюють свій час, своє національне та естетичне багатство.

Сценічне мистецтво третього тисячоліття не уповільнює свій темпоритм, і стрімко рухається у пошуках і втіленні різних нових форм і жанрів, як і у попередні віки існування людства. І головне місце у цьому творчому процесі займає комедійний жанр, з усіма його різновидами та особливостями. Треба зазначити, що режисери сучасних видовищно-розважальних шоу, вистав, концертів вітчизняного сценічного мистецтва у своїй творчій діяльності звертаються до сталих жанрів комедії та новітніх гумористичних різновидів.

Актуальність теми полягає у тому, що сьогодні завдяки неймовірним можливостям мультимедійних технологій видовищно-розважальні естрадні форми набувають не аби якої популярності. Серед них почесне місце займають комедійні сценічні дійства. Питання їх життєздатності актуально як ніколи, тому що сценічне існування їх надає телевізійна естрада, театральна естрада, естрадні майданчики парків та театрів масових дійств.

Гумор завжди посідав одне з основних місць у людському суспільстві, завдяки своїй здатності створювати добрий настрій, розвивати позитивні якості особистості. А в часи великих політичних змін комедійний жанр, як ніколи, яскраво звучить, висміюючи суспільні негаразди, і в цьому його злободенність.

Комедія, як і інші жанри сценічного мистецтва, має свої особливості та принципи сценічного втілення. Головним для режисера і артиста естради є насамперед налаштування глядача на кепкування, висміювання соціально неприпустимих явищ. Метою даної роботи є дослідження особливостей комедійних жанрів, аналіз їх використання у режисерській роботі над створенням сучасних видовищно-розважальних естрадних шоу.

У сценічному втіленні видовищно-розважального шоу лаконізм та емоційна виразність музики надає режисеру широкі можливості оригінального рішення сценічного твору. У постановці драматичного твору режисер виступає у ролі художнього критика, трактуючи й обґрунтовуючи характери дійових осіб, мотивуючи їх вчинки та поведінку відповідно до ідеї автора та надзавдання режисерської експлікації. У естрадному ж шоу інша художньо-образно побудова, інші засоби ідейно-емоційної виразності. Тому що музика тут виступає господарем дійства. Завдяки своїм властивостям музика у естрадній виставі може бути і сценічним образом, дійовою особою, наскрізною дією і, навіть засобом розкриття надзавдання сценічного твору. Режисеру Вс. Мейєрхольду належала оригінальна ідея побудови сценічної дії за законами симфонічної форми. Він взагалі вважав, що режисер повинен бути музикантом у своїй діяльності. Майстер говорив, що головним предметом у отриманні спеціальної режисерської професії повинно бути мистецтво музики і що тільки "режисер-музикант вдало здійснить постановку вистави, якщо буде володіти всіма музичними тонкощами. Бо тільки музика здатна розкрити чистоту пізнання жанрових ознак сценічного твору, такі необхідні у професії режисера-творця" [5, 344].

Головними особливостями видовищно-розважального шоу є високе емоційне напруження, ритмічна контрастність розвитку дії, виразне розкриття характеру персонажів. Структура музичного плану комедійного дійства будується на основі окремих завершених номерів – пісня, танець, пантоміма тощо. Їх головним завданням є безпосереднє підкреслення характеру дійових осіб (у комедіях характерів), зовнішніх зображальних моментів (у комедіях інтриги). Що стосується акторського виконавства, то комедійний жанр потребує від майстра сцени перебільшених елементів зовнішньої акторської техніки, яка спроможна гіперболізувати риси характеру і зовнішності персонажа, віддаючи пріоритети емоційно-вольовій сфері. Наприклад, однією з головних особливостей режисури комедійного номеру на естраді є побудова діалогу у стрімкій формі, з гострою мовною характерністю. Тобто режисер повинен враховувати особливості створення комедійного персонажу, який повинен бути естрадно персоналіфікованим, за такими характерними загальними рисами образу: динамічність, рухливість, образну умовність, парадоксальність пластичного малюнку, в якому він використовує гротескове танцювання, акробатичні елементи тощо.

Діапазон жанрових різновидів комедій дуже широкий – від балаганної комедії, комедії фарсу – до "високої" комедії, комедії плаща і шпаги, політичного памфлету. Наприклад, сучасні телешоу "Вечірній Квартал" мають змішаний комедійний жанр, тому що увібрали в себе елементи багатьох комедійних

жанрів – від балагану, бурлеску до політичного памфлету. Комплексні розважальні вистави студії "Квартал 95" – це артизація – найбільш зріла форма масової культури, яка проявляється у театралізації політичних подій, у перетворенні їх на видовищну форму. Що стосується постановки цих театралізованих комплексних ігрових шоу, вона шаблонна і режисери постійно дотримуються ігрового кліше, яке притаманне авторам цього естрадного дійства, коріння якого бере свій початок з командної гри "КВК".

Розглянемо характерні риси декількох комедійних жанрів, які мають право на існування у сучасному сценічному мистецтві на естраді. Балаган як жанр театрального видовища, що розрахований на широкі народні маси сьогодні у чистому вигляді у сценічному мистецтві не існує, тому що балаган є жанром площадного театру. Але його характерні риси, як сценічного лубка з примітивними кпинами, використання пісень, танців, акробатичних номерів, факірів та інших видовищних форм ми можемо зустріти у сучасних розважальних телевізійних проєктах, наприклад "Дизель-шоу", "Велика різниця по-українськи". Тут слід зазначити, що режисура цих естрадних вистав бажає, м'яко кажучи, професіоналізму. Також використання таких елементів балаганних дійств, як: декоративні ефекти, польоти, падіння, перевтілення, гігантські потвори-істоти, оживлення явищ природи, світлові та піротехнічні ефекти ми можемо побачити у сучасних постановках масових театралізованих дійств. "Балаган – це видовище, але зрима в ньому тільки <...> частина <...>, решта припускається, будучи прихованою у особливі глибини. У балагані обов'язковим є пародійний мотив. Чим більше атракціонів і трюків на одиницю сценічного часу і простору, тим краще" [7, 27].

Такий жанр, як бурлеск, який у другій половині ХХ століття не займав гідного місця у сценічному мистецтві, завдяки своїм жанровим особливостям, яким притаманне філігранно-комічне зображення подій, пародійність, сьогодні знаходить свого автора і глядача. Це сучасні телешоу "Київ Вечірній", "Comedy club Ukraine", телесеріали "Файна Юкраїна", "Віталька", "Одного разу в Одесі", гумор-шоу "Вар'яти". У бурлеску "велична" тема подається кострубатою, брутальною, примітивною мовою, буфонними театральними прийомами. Основна мета бурлеску полягає у руйнуванні канонічних театральних штампів. Якщо говорити про роль режисури у постановці бурлеску, то її завжди замінювала аматорська режисура – експромт, імпровізація, повна анархія та антитеатральність. Різновидом бурлеску є бурлета, головною особливістю якої є використання у виставі елементів опери, але сучасне українське сценічне мистецтво поки що не надає бурлеті свої підмостки.

Естрадне мистецтво сучасності залишається незмінним шанувальником буфонади. "Буфонада – це одночасно і жанр комедії, і окремі прийоми театральної гри. Для жанру буфонади характерними рисами є розважальність і кепкування. Буфонада передбачає відходження від реального зображення дійсності у бік перебільшення, безпредметного комізму" [6, 179]. Манери акторської гри можна порівняти з прийомом клоунади, бо її особливістю є побудова зовнішньої сценічної дії на безпосередньому спілкуванні з глядачем, іноді загравання з ним, на кпинах, прийомах пародіювання, передражнюванні, гри з речами, трюками, ляпасами, бійками. Яскравими представниками буфонади на українській естраді є одеський театр "Маски-шоу". Тут ми у створенні естрадного номера-буфона зустрічаємося з професійною режисурою і це доводить успішність й популярність цього естрадного театру. Бо якщо глядач у захваті, то режисер і актор донесли думку твору методом систематизації принципів втілення відповідного жанру.

Одним з різновидів комедійного жанру є пародія, без якої не відбувається ні одне видовищно-розважальне естрадне шоу. Жанровою ознакою пародії на естраді є зображення відомої персони – політика, громадського діяча, артиста, улюбленого героя художнього твору тощо. Завдання пародії полягає у карикатурному перебільшенні обраного персонажа з частковим зображенням зовнішніх ознак впізнання його персони. Про імітацію тут не йде мова, бо цей підвид жанру передбачає повне копіювання оригіналу, як би видавання його ксерокопії. Пародійний же номер естрадного шоу вимагає від артиста великої майстерності. Пародійними прийомами потрібно користуватися дуже обережно, оскільки це карикатура на відому всім людину, художній персонаж тощо. У кожного глядача індивідуальне відношення до зображуваної особи, тому артист повинен дуже філігранно подавати публіці образ, залишаючи глядацькій залі домислення суті сценічної фігури. Вдалим прикладом високої майстерності в жанрі пародії є творча діяльність українських естрадних комедійних дуетів: "Брати Шумахери", "Дикі Гуцули", комік-дует "Кролики". В їх виконавський майстерні також можна зустріти жанр фарсу і навіть гротеску. На жаль, художній смак, висока коректність рідко співпрацюють у пародіях на сучасній естраді, бо артистам не завжди вистачає високого професіоналізму, який конче потрібен при втіленні жанру пародії.

Часто-густо пародія використовується у постановках святкових видовищно-розважальних шоу де ведучими виступають відомі художні казкові персонажі.

Мистецтво режисури видовищно-розважальних естрадних шоу передбачає об'єднання окремих номерів у єдиний цілісний сценічний твір за допомогою визначеного режисерського ходу та застосування авторських прийомів й акцентів, як засобів творчої майстерні, за законами комедійного жанру. Мистецтво режисури сценічного номеру видовищно-розважального шоу на естраді будується на спільній роботі майстра і артиста над образом [1, 295].

Сценарно-режисерський хід видовищно-розважального шоу є образним рухом авторської концепції сценічного твору, який спрямований на досягнення певного впливу. Сценарно-режисерський хід несе відповідну смисловою лінію дії, в основі якого ідейний початок, що визначає напрям монтажу, підказує композиційні прийоми та образно-пластичне вирішення шоу. Метафоричність, синтез виразних засобів, асоціативний зв'язок

номерів є основними складовими вдалого сценарно-режисерського ходу видовишно-розважальних естрадних шоу. Завжди потрібно пам'ятати, що в даній комедійній естрадній формі сценарно-режисерський хід не є абстрактною декламацією, він виступає певною образною сутністю загального задуму вистави [2, 181].

Головною особливістю видовишно-розважальних шоу є акторська імпровізація. Вона притаманна всім комедійним жанрам, бо володіє інструментарієм жартівливого ефекту, який і передбачений законами комедії. Імпровізація дуже складний механізм у майстерності артиста. Вона залежить насамперед від рівня кваліфікації та обдарованості майстра естради. "Ставлення до сценічної імпровізації завжди залежало від типу театру й моди на певні театральні системи, форми й жанри. Адже характер і обсяг імпровізації в кожному конкретному випадку визначається характером даної ролі, жанром п'єси та її режисерським тлумаченням, тобто коридором ролі" [3, 255]. Продуктивність імпровізації виявляється через активізацію глядача, його емоційну реакцію на вдалу кпину. Ефектна імпровізація в естрадному шоу досягається зовнішньою акторською технікою, гіперболізацією обставин, застосуванням мовних каламбурів, різких змін настрою. Імпровізація завжди буде вдалою, якщо артист майстерно її підготує. Сцена не передбачає непродуманих вчинків, будь-який не очікуваний експромт повинен бути сценічно виправданим і перевіреним у репетиційних умовах.

Поряд з літературно-комедійними жанрами на естраді існують і сучасні видовищні шоу, які можна класифікувати як винятково режисерські сценічні твори, які не мають відповідних літературних аналогів. Режисерське рішення таких типів видовишно-розважальних дійств відбувається за компільованими сценарно-режисерськими розробками класичних творів. Це – дивертисмент, мюзикл, огляд, феєрія, гепенінг [4, 377].

Мюзикл можна визначити як комплексне видовищне дійство де синтез сценічних мистецтв адаптований режисером у єдиний цілісний формат. У мюзиклі, де відбувається взаємодія видів мистецтв – танцю, слова, пісні, що визначають різні форми сприйняття, головним майстром є актор. Його художня творчість, завдяки режисерському задуму, надає мюзиклу сценічне життя. В мюзиклі, що має власні закони побудови сценічної форми, музична драматургія виступає співавтором сюжетної цілісності вистави. Отже, в мюзиклі існує дві драматургічні структури – літературна і музична. У першій – низка подій, визначення ситуативних обставин, де взаємодіють персонажі. Друга наділяє дійових осіб музичними характеристиками, при цьому найбільш яскраві можуть стати лейтмотивом сценічного твору. Режисер у мюзиклі головне завдання задуму вистави покладає на музичну драматургію, тому що вона має особливу ідейно-емоційну виразність. Завдяки особливій широкій палітрі емоцій музика сприяє вияву духовного стану дійової особи. Музична драматургія грає безцінну роль у роботі актора над образом, а саме, у акцентуванні та фіксації найбільш прихованих тонкощів рис характеру персонажу. Мюзикл розрахований на масового глядача, а звідси й величезне значення мають технічні засоби і витрати на втілення даної сценічної форми. Тут головним організатором виступають комерційні структури, які і беруть на себе грандіозні витрати і ризик прибутку від експлуатації вистав. Вітчизняна естрада поки що не може собі дозволити постановку мюзиклу на гідному рівні з причини відсутності зацікавлених джерел фінансування. Тільки завдяки гастрольній діяльності зарубіжних театрів-видовищ та телебаченню український глядач може оцінити постановки мюзиклів.

Отже, можна зробити висновки: головними особливостями видовишно-розважального шоу є високе емоційне напруження, ритмічна контрастність розвитку дії, виразне розкриття характеру персонажів; у сценічному втіленні видовишно-розважального шоу лаконізм та емоційна виразність музики надає режисеру широкі можливості оригінального рішення сценічного твору; діапазон жанрових різновидів комедій дуже широкий – від балаганної комедії, комедії фарсу – до "високої" комедії, комедії плаща і шпаги, політичного памфлету; мистецтво режисури видовишно-розважальних естрадних шоу передбачає об'єднання окремих номерів у єдиний цілісний сценічний твір за допомогою визначеного сценарно-режисерського ходу та застосування авторських прийомів й акцентів, як засобів творчої майстерні, за законами комедійного жанру.

І останнє, безумовно, майстри сучасного сценічного мистецтва режисери, сценаристи, артисти, композитори, балетмейстери шукають нові різновиди розважальних комічних форм, моделюючи і змішуючи жанри комедій, але є надія, що у майбутньому закони театрального мистецтва будуть залишатися незмінними, як потребує того істинно висока художня творчість, бо чистота жанру завжди буде продовжувати чистоту людських взаємовідносин, таку важливу емоцію суспільного буття.

Література

1. Богданов І.А. Драматургія естрадного представлення: Учебник /І.А.Богданов, І.А.Виноградский. – СПб.: Изд-во СПбГАТИ, 2009. – 424 с.
2. Донченко Н.П. Режисура та акторська майстерність: Навч. посібник / Н.П.Донченко. – К., 2006. – 260 с.
3. Клековкін Олександр. THEATRICA: [Текст] / О.Клековкін; Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. – К.: Фенікс, 2012. – 800 с.
4. Клитин С.С. История искусства эстрады: Учебник. – СПб.: Издатель Е.С.Алексеева, 2008. – 448 с.
5. Мейерхольдский сборник : документы и материалы / ред. и сост. О.Фельдман. – М.: ОГИ, 2000. – Вып. 2 : Мейерхольд и другие. – 768 с.
6. Пави П. Словарь театра / Пер. с фр.; под ред. Л.Баженовой / П. Пави. – М.: ГИТИС, 2003. – 516 с.
7. Розовский М.Г. Режиссер зрелища / М.Г.Розовский. – М.: Сов. Россия, 1973. – 112 с.

References

1. Bogdanov I.A. & Vynohradskyy I.A. (2009). Dramaturgy of variety performance. SPb [in Russian].
2. Donchenko, N.P. (2006). Directing and acting skills. Kyiv [in Ukrainian].
3. Klekovkin, A. (2012). THEATRICA. Kyiv: Phoenix [in Ukrainian].
4. Klitin, S. (2008). Art history of pop. SPb: Publisher E.S. Alekseeva [in Russian].
5. Feldman, O. (ed.). (2000). Meyerhold's collection: Documents and materials. Vol. 2: Meyerhold and others. Moscow: OGI [in Russian].
6. Pavi, P. (2003). Dictionary of Theatre. (L. Bazhenova, Trans.). Moscow: Publishing house "GITIS" [in Russian].
7. Rozovskii, M.G. (1973). Directed performances. Moscow: "Sov. Russia" [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 20.12.2016 р.

UDC 785.7

Zima Lyudmila

Ph.D., assistant professor
of chamber music of Odessa A. V. Nezhdanova
National Music Academy
luda_zima@mail.ru

**EARLY ROMANTIC AND BIEDERMEIER TRADITIONS
IN LUIGI BOCCHERINI'S QUINTETS**

The aim of the work is tracing of stylistic characteristics of early romanticism and Biedermeier in Luigi Boccherini's Quintets, including piano ones. The **methodology** is based on the intonational approach of Boris Asafiev's school in Ukraine with special emphasis on stylistic comparative, cultural, and hermeneutic methods in the development of positions that were developed by A. Losev, V. Medushevsky, and Y. Lotman. **Scientific novelty** is determined by the fact that for the first time in the Ukraine Luigi Boccherini's Quintets became the subject of scientific analysis in line with the numerical symbolism, as well as by the original theoretical idea of crossing of early romanticism and Biedermeier stylistic indicators in them. **Conclusions.** Luigi Boccherini's Quintets have become a substantive symbol of the Italo-French line of chamber instrumentalism, which defined before-Biedermeier, Biedermeier as such and early romanticism parallel making the way to opening the Viennese classics. Typology of the quintet amounted to an outright opposition to Viennese quarterness – including in the form of fundamental chamber music sounding. The absolute plenitude of Boccherini's quintets set up the genre model of the before-Biedermeier and Biedermeier quintet.

Keywords: quintet, Biedermeier, chamberization, genre model.

***Зима Людмила Вікторівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри камерного ансамблю Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової*

Ранньоромантичні та бідермайєрські традиції у квінтатах Луїджі Боккеріні

Мета роботи – дослідження стилістичних ознак раннього романтизму і бідермайєра в квінтатах Луїджі Боккеріні, в тому числі фортепіанних. **Методологія** дослідження базується на інтонаційному підході школи Бориса Асаф'єва в Україні зі спеціальним акцентуванням стилістичного компаратива, культурологічного та герменевтичного методів в розвиток позицій праць А.Лосєва, В.Медушевського, Ю. Лотмана. **Наукова новизна** визначається тим, що вперше в Україні квінтети Луїджі Боккеріні стали предметом наукового аналізу в руслі числової символіки, а також оригінальної теоретичної ідеї перетину в них ранньоромантичних та бідермайєрських стилістичних показників. **Висновки.** Квінтети Луїджі Боккеріні з'явилися предметним символом італо-французької лінії камерного інструменталізму, яка визначила пробідермайєрську та власне бідермайєрську і ранньоромантичну паралель до відкриття Віденських класиків. Типологія квінтету склала відверту опозицію Віденській квартетності – в тому числі у вигляді принципової камернізації звучання. Абсолютна безліч квінтетів Боккеріні затвердили жанрову модель ранньоромантичного, пробідермайєрського квінтету.

Ключові слова: квінтет, бідермаєр, камерність, жанрова модель.

***Зима Людмила Вікторівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри камерного ансамблю Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової*

Раннеромантические и бидермайерские традиции в квинтатах Луиджи Боккерини

Цель работы – прослеживание стилистических признаков раннего романтизма и бидермайера в квинтатах Луиджи Боккерини, в том числе фортепианных. **Методология** исследования базируется на интонационном подходе школы Бориса Асафьева в Украине со специальным акцентированием стилістичного компаратива, культурологического и герменевтического методов в развитие позиций трудов А.Лосева, В.Медушевского, Ю. Лотмана. **Научная новизна** определяется тем, что впервые в Украине Квинтеты Луиджи Боккерини стали предметом научного анализа в русле числовой символіки, а также оригинальной теоретической идеи пересечения в них раннеромантических и бидермайєрских стилистических показателей. **Выводы.** Квинтеты Луиджи Боккерини явились предметным символом итало-французской линии камерного инструментализма, которая определила пробидермайєрскую, собственно бидермайєрскую и раннеромантическую параллель к открытию Венских классиков. Типология квинтета составила открытую оппозицию Венской квартетности – в том числе в виде принципиальной камернизации звучания. Абсолютное множество квинтетов Боккерини утвердили жанровую модель раннеромантического, пробидермайєрского квинтета.

Ключевые слова: квинтет, бидермаєр, камерность, жанровая модель.